

८.१ सम्बन्धवाचकाः ।

८.१.१

दशरथः
रावणः
धृतराष्ट्रः
रामः
भीमः

← पिता
पुत्रः →

रामः
मेघनादः
दुर्योधनः
लवः
घटोत्कचः

कस्य पुत्रः रामः? दशरथस्य पुत्रः रामः ।

कस्य पिता दशरथः? रामस्य पिता दशरथः ।

१. रावणस्य पुत्रः मेघनादः ।
२. _____ पुत्रः दुर्योधनः ।
३. _____ लवः ।
४. भीमस्य _____ ।
५. मेघनादस्य पिता रावणः ।
६. दुर्योधनस्य _____ ।
७. _____ पिता रामः ।
८. _____ पिता _____ ।

८.१.२

रामायणम्
महाभारतम्
रघुवंशम्
गीतगोविन्दम्

कविः
→

वाल्मीकिः
व्यासः
कालिदासः
जयदेवः

१. रामायणस्य कविः वाल्मीकिः ।

२. महाभारतस्य कविः व्यासः ।

३. _____ कविः कालिदासः ।

४. _____ कविः जयदेवः ।

८.१.३

सीता
ऊर्मिला
रमा
पार्वती
रुक्मिणी

पतिः
← पत्नी

रामः
लक्ष्मणः
माधवः
शिवः
विठ्ठलः

कस्य पत्नी सीता? रामस्य पत्नी सीता ।

कस्याः पतिः रामः? सीतायाः पतिः रामः ।

१. _____ पतिः लक्ष्मणः ।
२. _____ पतिः माधवः ।
३. पार्वत्याः पतिः शिवः ।
४. _____ पतिः विठ्ठलः ।
५. _____ पत्नी ऊर्मिला ।
६. _____ पत्नी _____ ।
७. _____ पत्नी पार्वती ।
८. _____ पतिः _____ ।

८.१.४ तव-मम

एषा मम पाठशाला ।
एषा तव पाठशाला ।
एषः मम स्यूतः ।
एतस्य वर्णः नीलः ।
एषा तव कूपी ।
एतस्याः वर्णः रक्तः ।

८.१.५ तस्य-तस्याः

सः बालकः । तद् तस्य पुस्तकम् ।
पुस्तकस्य नाम 'आमोदः' ।
सा तस्य लेखनी ।
तस्याः वर्णः कृष्णः ।

सा महिला ।
तस्याः शाटिका पीता ।
तस्याः स्यूतः कृष्णः ।

• कृतिः- छात्रः स्वसमीपे तथा च दूरे उपविष्टस्य छात्रस्य नाम कथयति ।

यथा- एतस्य नाम हरीशः । एतस्याः नाम रमा ।

तस्य नाम मकरन्दः । तस्याः नाम उमा ।

भाषाभ्यासः

१. योग्येन रूपेण गीतं पूर्यत ।

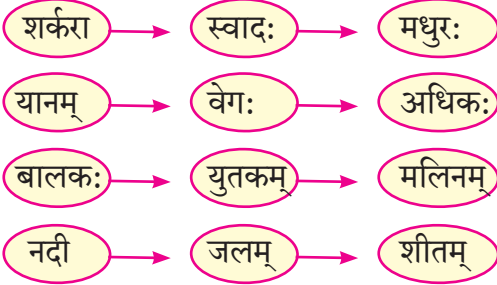
(काक) _____ वर्णः कृष्णः कृष्णः ।

(आम्र) _____ वर्णः पीतः पीतः ।

(पर्ण) _____ वर्णः हरितः हरितः ।

(गगन) _____ वर्णः नीलः नीलः ।

२. वाक्यानि लिखत।

३. मेलनं कुरुत ।

एषः	मम
तद्	एतस्य
अहम्	तस्य
त्वम्	एतस्याः
एषा	तव

४. शब्दरूपाणि लिखत । यथा देवः-देवस्य

१) सूर्यः २) स्यूतः ३) गणेशः ४) पादपः

५) माला ६) बालिका ७) मापिका ८) शाटिका

९) नदी १०) द्रोणी २) वेल्हनी १२) कर्तरी

१३) जलम् १४) गृहम् १५) वनम् १६) शरीरम्

१७) अहम् १८) एषा १९) त्वम् २०) तत्

५. चित्रस्थ-शब्दानाम् आधारेण वाक्यानि रचयत । यथा-पाठशालायाः पुरतः ध्वजस्तम्भः अस्ति ।

